

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia: 18. 11.2011   Data aktualizacji: 18.07.2016   Strona: 1 z 11

AXENOL KONCENTRAT PŁYNU G12+; AXENOL PŁYN DO CHŁODNIC G12+

Sekcja 1 Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja spółki/przedsiębiorstwa

---

1.1. Identyfikator produktu:

NAZWA HANDLOWA:

AXENOL

Koncentrat Płynu G12+; Płyn do Chłodziw G12+

1.2. Istotne zastosowania zidentyfikowane substancji/mieszaniny oraz zastosowania odradzane

ZASTOSOWANIE ZIDENTYFIKOWANE: Koncentrat przeznaczony do sporządzania płynów do chłodziw oraz płyn do chłodziw samochodowych o wydłużonym okresie eksploatacji. Produkt skutecznie zabezpiecza układ chłodziw przed zamarzaniem i przegrzaniem. Chroni przed korozją elementy konstrukcyjne chłodziw. Przeznaczony jest do układów chłodziw wszystkich typów samochodów z chłodziwem cieczowym bez względu na porę roku. Zalecany również do chłodziw aluminiowych.

ZASTOSOWANIE ODRADZANE:

Nie określono

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

DOSTAWCA: **ARGE PALIWA SP. Z O.O.**

ADRES: **30-552 KRAKÓW
UL. WIELICKA 22A**

TELEFON/FAX: **+48 13 43 674 77**

E-MAIL: krosno@arge.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego

OGÓLNY NUMER ALARMOWY: **112**,   STRAŻ POŻARNA: **998**,   POGOTOWIE RATUNKOWE: **999**,
ARGE PALIWA: **+48 13 43 674 77** (czynny w godzinach: 7-15)

Sekcja 2 Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja zgodna z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008:

Toksyczność ostra (droga pokarmowa), kategoria zagrożenia 4 (Acute Tox. 4).

Działa szkodliwie po połknięciu (H302).

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane, kategoria zagrożeń 2 (STOT RE 2).

Może spowodować uszkodzenie narządów (nerki) w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia drogą pokarmową (H373).

Szkodliwe skutki działania na zdrowie człowieka:

Oczy: Przy znacznych stężeniach par lub bezpośrednim dostaniu się do oczu może wystąpić podrażnienie i zaczerwienienie spojówek.

Skóra: Skażenie skóry dużą ilością lub wielokrotne oblanie cieplem produktem może powodować zaczerwienienie, przejściowe podrażnienie.

Wdychanie: Nie stwarza zagrożeń przy normalnym użytkowaniu. Jednak wdychanie par o stężeniu przekraczającym dopuszczalne stężenie może powodować podrażnienie błon śluzowych nosa i gardła.

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia:	Data aktualizacji:	Strona:
18. 11.2011	18.07.2016	2 z 11

AXENOL KONCENTRAT PŁYNU G12+; AXENOL PŁYN DO CHŁODNIC G12+

Spożycie: Spożycie produktu powoduje wystąpienie początkowo objawów podobnych do upojenia alkoholowego. Po kilku, do kilkunastu godzin metabolity glikolu wywołują kwasicę metaboliczną, której mogą towarzyszyć: uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego (utrata przytomności, drgawki, obrzęk mózgu), zaburzenia krążenia: przyspieszenie akcji serca, arytmia, wzrost, następnie spadek ciśnienia tętniczego, zapaść, możliwość obrzęku płuc, uszkodzenie nerek.

Skutki działania na środowisko:

Przy prawidłowym użytkowaniu nie stwarza zagrożenia dla środowiska.

Skutki działania związane z właściwościami fizykochemicznymi:

Nie są znane niebezpieczne skutki działania związane z właściwościami fizykochemicznymi.

2.2. Elementy oznakowania

PIKTOGRAM:

HASŁO OSTRZEGAWCZE: **Uwaga**

ZWROTY WSKAZUJĄCE ŚRODKI ZAGROŻENIA:

H302 - Działa szkodliwie po połknięciu.

H373 – Może powodować uszkodzenie nerek poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie drogą pokarmową.

ZWROTY WSKAZUJĄCE ŚRODKI OSTROŻNOŚCI:

P260 - Nie wdychać par/rozpylonej cieczy.

P264 – Dokładnie umyć ręce po użyciu.

P270 - Nie jeść, nie pić i nie palić podczas używania produktu.

P301 + P312 +P330 - W PRZYPADKU POŁKNIECIA: W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ /lekarzem. Wyplukać usta.

P501 - Zawartość/pojemnik usuwać do odbiorcy odpadów.

Dodatkowe wymagania dotyczące oznakowania:

Zawiera: Glikol etylenowy

2.3. Inne zagrożenia

Brak informacji na temat spełnienia kryteriów PBT lub vPvB

Sekcja 3 Skład/informacje o składnikach

3.1. Substancje

Nie dotyczy.

3.2. Mieszanki

Niebezpieczne składniki, zakresy ich stężeń w mieszaninie:

<u>NAZWA:</u>	Glikol etylenowy
<u>ZAKRES STĘŻEŃ (% wag.):</u>	48 - 95
<u>NUMER CAS:</u>	107-21-1

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia:	Data aktualizacji:	Strona:
18. 11.2011	18.07.2016	3 z 11

AXENOL KONCENTRAT PLYNU G12+; AXENOL PLYN DO CHŁODNIC G12+

<u>NUMER WE:</u>	203-473-3
<u>NUMER INDEKSOWY:</u>	603-027-00-1
<u>NUMER REJESTRACYJNY</u>	01-2119456816-28-XXXX
<u>KLASYFIKACJA :</u>	Acute Tox. 4: H302, STOT RE 2: H373

<u>NAZWA:</u>	Kwas 2-etyloheksanowy
<u>ZAKRES STEŻEŃ (% wag.):</u>	< 1
<u>NUMER CAS:</u>	149-57-5
<u>NUMER WE:</u>	205-743-6
<u>NUMER INDEKSOWY:</u>	607-230-00-6
<u>NUMER REJESTRACYJNY</u>	01-2119488942-23-XXXX
<u>KLASYFIKACJA :</u>	Repr.2: H361d

Pełną treść zwrotów H oraz wyjaśnienie skrótów zamieszczono w Sekcji 16

Sekcja 4 Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

WDYCHANIE: Skontaktować się z lekarzem w razie wystąpienia niepokojących objawów. Wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, zapewnić spokój i ciepło.

KONTAKT Z OCZAMI: W przypadku dostania się do oka, natychmiast usunąć szkła kontaktowe i płukać oko ciągłym strumieniem wody przez około 15 minut przy otwartych powiekach. W przypadku zanieczyszczenia jednego oka, chronić w trakcie przemywania drugie oko przed zanieczyszczeniem. W przypadku utrzymującego się podrażnienia zapewnić konsultację okulistyczną.

KONTAKT ZE SKÓRĄ: Zanieczyszczona odzież niezwłocznie zdjąć. Zanieczyszczoną skórę umyć dokładnie wodą z mydłem, a następnie spłukać wodą. W przypadku pojawienia i utrzymywania się podrażnienia skóry skonsultować się z lekarzem.

POŁKNIECIE: Nie wywoływać wymiotów. Wypłukać usta wodą. Nie podawać nic do spożycia osobie nieprzytomnej. Natychmiast wezwać lekarza, pokazać opakowanie lub etykietę.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Najczęściej do zatrucia dochodzi po spożyciu doustnym. W pierwszym okresie zatrucia po połknięciu występują objawy podobne do stanu upojenia alkoholowego: stan pobudzenia, zaburzenia mowy, zaburzenia równowagi i koordynacji ruchów, bóle i zawroty głowy, senność itp.; następnie występują nudności i wymioty, biegunka; mogą wystąpić zaburzenia oddychania; w przypadku ciężkich zatruc zaburzenia krążenia, przyspieszenie akcji serca, spadek ciśnienia krwi, śpiączka, utrata przytomności z drgawkami, zapaść; możliwa śmierć z powodu zatrzymania oddychania.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczegółowego postępowania z poszkodowanym

W postępowaniu lekarskim należy uwzględnić ocenę stanu osoby zatrutej, informację o czasie, jaki upłynął od chwili wypicia produktu i o dawce. Dla zahamowania metabolizmu glikolu należy podać alkohol etylowy. Eliminacja glikolu i jego metabolitów wymaga specjalistycznego leczenia szpitalnego. Stosować postępowanie objawowe. Lekarzowi udzielającemu pomocy udostępnić kartę charakterystyki

Sekcja 5 Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

Mieszanina niepalna. Należy stosować środki gaśnicze odpowiednie dla mediów palących się w otoczeniu

ODPOWIEDNIE ŚRODKI GAŚNICZE: Dytlenek węgla, proszek gaśniczy, rozproszone prądy wody lub mgła wodna, piana odporna na działanie alkoholu.

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia:
18. 11.2011

Data aktualizacji:
18.07.2016

Strona:
4 z 11

AXENOL KONCENTRAT PLYNU G12+; AXENOL PLYN DO CHŁODNIC G12+

NIEODPOWIEDNIE ŚRODKI GAŚNICZE: Zwarte prądy wody

5.2. Szczegółowe zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Podczas pożaru mogą tworzyć się tlenki węgla. Unikać wdychania produktów spalania – mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Stosować pełne ubranie ochronne i aparat do oddychania.

Chłodzić opakowania narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury rozproszonym prądem wody, o ile to możliwe usunąć z obszaru zagrożenia.

Sekcja 6 Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

---

6.1. Indywidualne środki ostrożności, sprzęt ochronny i procedury w sytuacjach awaryjnych

Zakładać odzież ochronną z materiałów naturalnych (bawełna) lub włókien syntetycznych, rękawice wykonane z gumy. Stosować okulary ochronne typu gogle. Nie pić, nie jeść i nie palić w trakcie używania. Zapewnić odpowiednią wentylację ogólną i miejscową. Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących). Usunąć osoby niezabezpieczone z zagrożonego obszaru. Unikać bezpośredniego kontaktu z mieszaniną.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Jeśli to możliwe bezpiecznie usunąć lub ograniczyć wydzielanie się produktu. Nie dopuścić do przedostania się produktu do studzienek ściekowych, wód i gleby. Powiadomić odpowiednie służby ratownicze, ochrony środowiska oraz BHP.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Mniejsze ilości uwolnionego produktu absorbować obojętnym nie palnym materiałem chłonnym (np. ziemia, piasek), zebrać do zamkniętego, oznaczonego pojemnika na odpady. Zanieczyszczoną powierzchnię oczyścić wodą z dodatkiem detergentu, a następnie spłukać wodą. Zebrane duże ilości cieczy odpompować. Unieszkodliwić zgodnie z obowiązującymi przepisami. W razie potrzeby skorzystać z wyspecjalizowanej firmy zajmującej się utylizacją odpadów.

6.4. Odniesienie do innych sekcji

Odnieść się do sekcji 13.

Sekcja 7 Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

---

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Zapobiegać tworzeniu się par lub mgły przekraczających ustalone dopuszczalne wartości narażenia zawodowego. Zapewnić skuteczną wentylację oraz unikać zanieczyszczenia oczu, skóry i ubrania. Nieużywane pojemniki trzymać szczelnie zamknięte. Przestrzegać podstawowych zasad higieny: nie jeść, nie pić, nie palić podczas pracy z produktem. Po skończonej pracy każdorazowo umyć ręce wodą z mydłem. Zanieczyszczoną, nasiąkniętą odzież zdjąć i umieścić z dala od źródeł ciepła i ognia. Wyprać przed ponownym założeniem.

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia: 18. 11.2011   Data aktualizacji: 18.07.2016   Strona: 5 z 11

AXENOL KONCENTRAT PLYNU G12+; AXENOL PLYN DO CHŁODNIC G12+

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Mieszaninę należy przechowywać w pomieszczeniach magazynowych w temperaturze nie przekraczającej 40 °C. Dopuszcza się przechowywanie mieszaniny pakowanej w beczki, paletopojemniki na placu magazynowym. Przechowywać pojemniki szczelnie zamknięte. Okres trwałości – 5 lat od daty produkcji.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Nie przewidziano innego zastosowania niż w sekcji. 1.2

Sekcja 8 Kontrola narażenia /środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

<u>Składnik</u>	<u>CAS</u>	<u>Normatyw</u>	<u>wartość</u>	<u>jednostka</u>
Glikol etylenowy	107-21-1	NDS	15	mg/m ³
		NDSCh	50	mg/m ³
		NDSP	nie wyznaczono	

Glikol etylenowy:

Wartości DNEL:

DNEL_{pracownik} (wdychanie, toksyczność przewlekła, działanie miejscowe) 35 mg/kg masy ciała
DNEL_{pracownik} (skóra, toksyczność przewlekła, działanie ogólnoustrojowe) 106 mg/kg masy ciała
DNEL_{konsument} (wdychanie, toksyczność przewlekła, działanie miejscowe) 7 mg/kg masy ciała
DNEL_{konsument} (skóra, toksyczność przewlekła, działanie ogólnoustrojowe) 53 mg/kg masy ciała

Wartości PNEC:

PNEC_{woda słodka}: 10 mg/l
PNEC_{woda morska}: 1 mg/l
PNEC_{woda słodka i morska}: 10 mg/l
PNEC_{oczyszczalnia ścieków}: 199 mg/l
PNEC_{osad wody słodkiej}: 20.9 mg/kg osadu
PNEC_{gleba}: 1.53 mg/gleby

8.2. Kontrola narażenia

STOSOWANE TECHNICZNE ŚRODKI KONTROLI:

Zastosowanie przemysłowe (konfekcjonowanie produktu do opakowań jednostkowych):

W miejscu pracy należy zapewnić wentylację miejscową wywiewną i wentylację ogólną.

Zastosowanie profesjonalne (napelnianie płynem układów chłodniczych):

Narażenie krótkotrwałe – wentylacja nie jest wymagana.

Zastosowanie konsumenckie (napelnianie płynem układów chłodniczych):

Narażenie krótkotrwałe – wentylacja nie jest wymagana.

OCHRONA OCZU LUB TWARZY: Okulary typu gogle szczelnie przylegające z bocznymi ochronami (EN 166).

OCHRONA SKÓRY

Rękawice ochronne odporne na działanie chemikaliów (EN 374). Przy krótkim kontakcie stosować rękawice z nitylu (min. grubość warstwy 0,4 mm, czas przebicia min. 30 min.). Przy dłuższym kontakcie stosować rękawice z kauczuku butylowego (min. grubość warstwy 0,7 mm, czas przebicia 480 min.). Zaleca się stosować krem ochronny do rąk. Stosować ubranie robocze z długimi rękawami. Ostateczny wybór materiału rękawic musi nastąpić przy uwzględnieniu czasu przebicia, szybkości przenikania i degradacji.

OCHRONA DRÓG ODDECHOWYCH: W normalnych warunkach nie wymagana. Przy przekroczeniu wartości NDS na stanowisku pracy stosować maskę ochronną dróg oddechowych filtr A (EN 14387), kolor identyfikacyjny brązowy.

ZAGROŻENIA TERMICZNE: W normalnych warunkach brak zagrożenia pożarowego.

KONTROLA NARAŻENIA ŚRODOWISKA: Nie należy dopuścić do przedostania się dużych ilości produktu do wód gruntowych, kanalizacji, ścieków lub gleby.

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia:
18. 11.2011

Data aktualizacji:
18.07.2016

Strona:
6 z 11

AXENOL KONCENTRAT PLYNU G12+; AXENOL PLYN DO CHŁODNIC G12+

Sekcja 9 Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacja na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

<u>WYGLĄD:</u>	Ciecz jednorodna, klarowna, bez osadów i zanieczyszczeń mechanicznych o barwie różowej
<u>ZAPACH:</u>	Brak dostępnych danych
<u>pH:</u>	7,5 – 9,01
<u>TEMPERATURA KRZEPNIĘCIA:</u>	- 37 - -13 °C
<u>POCZĄTKOWA TEMPERATURA WRZENIA:</u>	> 100 °C
<u>ZAKRES TEMPERATUR WRZENIA:</u>	Nie oznaczono
<u>TEMPERATURA ZAPŁONU:</u>	> 100 °C
<u>SZYBKOŚĆ PAROWANIA:</u>	Nie oznaczono
<u>PALNOŚĆ:</u>	Produkt palny, ale nie spełnia kryteriów klasyfikacji
<u>GÓRNA/DOLNA GRANICA PALNOŚCI LUB GÓRNA/DOLNA GRANICA WYBUCHOWOŚCI:</u>	15,3 % / 3,2 % (glikol)
<u>PREŻNOŚĆ PAR:</u>	< 0.1 kPa (20 °C)
<u>GĘSTOŚĆ PAR:</u>	Nie oznaczono
<u>GĘSTOŚĆ WZGLĘDNA:</u>	1.066 – 1.125 (woda = 1)
<u>ROZPUSZCZALNOŚĆ:</u>	Rozpuszczalny w wodzie oraz w etanolu, acetonie, kwasie octowym, pirydynie
<u>WSPÓŁCZYNNIK PODZIAŁU N-OKTANOL/WODA:</u>	-1,36 (glikol)
<u>TEMPERATURA SAMOZAPŁONU:</u>	410 °C (glikol)
<u>TEMPERATURA ROZKŁADU:</u>	Nie oznaczono
<u>LEPKOŚĆ:</u>	19 mm ² /s w 20 °C (dana literaturowa)
<u>WŁAŚCIWOŚCI WYBUCHOWE:</u>	Nie stwarza zagrożenia wybuchem jednak pary mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe z powietrzem
<u>WŁAŚCIWOŚCI UTLENIAJĄCE:</u>	Nie zawiera składników o właściwościach utleniających

9.2. Inne informacje

Brak

Sekcja 10 Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

W warunkach składowania i obchodzenia się zgodnie z przeznaczeniem – brak reaktywności.

10.2. Stabilność chemiczna

Przy prawidłowym użytkowaniu i przechowywaniu produkt jest stabilny.

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia: 18.11.2011   Data aktualizacji: 18.07.2016   Strona: 7 z 11

AXENOL KONCENTRAT PLYNU G12+; AXENOL PLYN DO CHŁODNIC G12+

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nie są znane.

10.4. Warunki, których należy unikać

Wysoka temperatura (rozkład następuje w 165 °C), źródła zapłonu, otwarty ogień, wilgoć, działanie promieni słonecznych.

10.5. Materiały niezgodne

Mocne kwasy (kwas chlorosulfonowy, kwas siarkowy, oleum, kwas nadchlorowy), mocne zasady (wodorotlenek sodu), tereftalan dimetylu, pentasiarczek fosforu, silne utleniacze.

10.6. Niebezpieczne produkty rozpadu

Nie są znane.

Sekcja 11 Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra:

Działa szkodliwie po połknięciu

Składnik	CAS	Dawka	wartość	jednostka
Glikol etylenowy	107-21-1	DL ₅₀ - doustnie szczur	5840	mg/kg
		DL ₅₀ – skóra królik	9530	mg/kg
		CL ₅₀ – inhalacyjnie mysz	400	mg/m ³ (2h)

Wykazano toksyczność po podaniu doustnym dużych dawek czystego glikolu etylenowego u myszy i szczurów. Nie zaobserwowano tego u królików. Po podaniu doustnym glikolu etylenowego dawka śmiertelna dla człowieka wynosi 1.2 – 1.5 g/kg

Kwas 2-etyloheksanowy	149-57-5	DL ₅₀ - doustnie szczur	3640	mg/kg
		DL ₅₀ – skóra królik	2000	mg/kg
		CL ₅₀ – inhalacyjnie szczur	0.11	mg/l (6h)

Działanie żrące/drażniące na skórę:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Test na podrażnienie oczu (królik) – negatywny.

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione. Test na podrażnienie błon śluzowych (królik) – negatywny.

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Rakotwórczość:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Szkodliwe działanie na rozrodczość:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane:

Może spowodować uszkodzenie narządów (nerki) w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia drogą pokarmową.

Zagrożenie spowodowane aspiracją:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia:	Data aktualizacji:	Strona:
18. 11.2011	18.07.2016	8 z 11

AXENOL KONCENTRAT PLYNU G12+; AXENOL PLYN DO CHŁODNIC G12+

Objawy zatrucia przewlekłego

Przedłużone działania może powodować zawroty głowy, zmęczenie, upośledzenie koordynacji ruchowej. Pary powstające podczas podgrzewania mogą powodować utratę przytomności. W małych stężeniach powoduje podrażnienie nosa i gardła oraz bóle głowy.

Sekcja 12 Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność

ZAGROŻENIE DLA ŚRODOWISKA:

Produkt nie zaklasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska.

Toksyczność ostra dla środowiska wodnego

ryby	<i>Pimephales promelas</i>	LC ₅₀ /96h:	72860 mg/l
rozwiłitki	<i>Daphnia magna</i>	EC ₅₀ /48h:	13900 - 57600 mg/l
glony	<i>Pseudokirchnerella subcapitata</i>	EC ₅₀ (96 h):	6500 - 13000 mg/l

Toksyczność przewlekła dla środowiska wodnego

ryby	<i>Pimephales promelas</i>	NOEC (7 d):	15380 mg/l
rozwiłitki	<i>Ceriodaphnia sp</i>	NOEC (7 d):	8590 mg/l

Toksyczność dla mikroorganizmów

bakterie	<i>Pseudomonas putida</i>	TTC (EC ₅ (16 h):	> 10000 mg/l
osad czynny oczyszczalni ścieków		EC ₂₀ (30 min):	> 1995 mg/l

Dane dotyczące toksyczności ostrej i przewlekłej dla organizmów wodnych wskazują, że glikol etylenowy nie stwarza zagrożenia dla środowiska wodnego i działania biologicznych oczyszczalni ścieków.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Brak danych dotyczących hydrolizy. Glikol etylenowy podobnie jak i inne etery i glikole uznawany jest za stabilny w procesach hydrolizy i łatwo ulegający biodegradacji. Podatność na biodegradację wynosi 90 – 100% po 10 dniach (test RWO) i zgodnie z kryteriami OECD jest uznawany za substancję podatną na biodegradację. W powietrzu, po odparowaniu, substancja powoli rozkłada się (podlega procesom pośredniej fotodegradacji) wchodząc w reakcje z wolnymi rodnikami (DT₅₀ wynosi ok. 46,3 godz.).

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Na podstawie oszacowanej wartości współczynnika adsorpcji (log K_{oc} = 0) i wartości współczynnika podziału oktanol/woda (log K_{ow} = - 1,36) akumulacja substancji w organizmach nie jest spodziewana.

12.4. Mobilność w glebie

Rozpuszczalny w wodzie. Nie oczekuje się ulatniania z wody do powietrza. Mobilny w glebie.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Mieszanina nie spełnia kryteriów PBT i vPvB.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Przy prawidłowym postępowaniu z mieszaniną, nie należy oczekiwać zagrożenia dla środowiska.

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia:	Data aktualizacji:	Strona:
18. 11.2011	18.07.2016	9 z 11

AXENOL KONCENTRAT PŁYNU G12+; AXENOL PŁYN DO CHŁODNIC G12+

Sekcja 13 Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Nie usuwać do kanalizacji. Nie dopuścić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Odpadowy produkt należy poddać odzyskowi lub likwidacji w uprawnionych spalarniach.

Kod odpadów:

16 01 14* Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające substancje niebezpieczne

ZALECANIA DOTYCZĄCE ZUŻYTYCH OPAKOWAŃ:

Tylko opakowania całkowicie opróżnione i oczyszczone mogą być przeznaczone do recyklingu.

Sekcja 14 Informacje dotyczące transportu

Mieszanina nie podlega przepisom dotyczącym przewozu towarów niebezpiecznych zawartym w ADR (transport drogowy), RID (transport kolejowy), IMDG (transport morski), ICAO/IATA (transport lotniczy).

- 14.1. Numer UN (numer ONZ): nie dotyczy
- 14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN: nie dotyczy
- 14.3. Klasa(y) zagrożenia w transporcie: nie dotyczy
- 14.4. Grupa opakowaniowa: nie dotyczy
- 14.5. Zagrożenia dla środowiska: Produkt nie stanowi zagrożenia dla środowiska zgodnie z kryteriami zawartymi w przepisach modelowych ONZ
- 14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkownika: Nie są wymagane
- 14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i Kodu IBC: nie dotyczy

Sekcja 15 Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny

Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. nr 63, poz. 322, 2011) z późniejszymi zmianami (Dz. U. poz. 675, 2015) oraz tekst jednolity (Dz. U. poz. 1203 z 20 sierpnia 2015 r.)

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 353 z 31 grudnia 2008 roku) z późniejszymi zmianami (dostosowania do postępu technicznego 1 - 7 ATP).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. nr 259, 2173, 2005).

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U., poz. 817 z dnia 23.06.2014).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 33, poz. 166, 2011).

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia:	Data aktualizacji:	Strona:
18. 11.2011	18.07.2016	10 z 11

AXENOL KONCENTRAT PLYNU G12+; AXENOL PLYN DO CHŁODNIC G12+

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. nr 11, poz. 86, 2005) z późniejszymi zmianami (Dz. U. poz. 1097, 2015).

Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 227, poz. 1367, 2011 z późniejszymi zmianami).

Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. nr 178, poz. 1481, 2005 z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. poz. 21, 2013).

Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. , poz. 888, 2013).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 1923, 2014).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 175, poz. 1458, 2005).

Rozporządzenie (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 396 z 30 grudnia 2006 roku z późniejszymi zmianami).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Nie wykonano oceny bezpieczeństwa chemicznego dla mieszaniny.

Sekcja 16 Inne informacje

Powyższe informacje zostały opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy, aktualny stan prawny odpowiadający obowiązującym przepisom krajowym i ustawodawstwu Unii Europejskiej. Celem karty charakterystyki jest udostępnienie użytkownikowi produktu wszystkich informacji charakteryzujących produkt pod względem wpływu na zdrowie, bezpieczeństwo i wymagania środowiska. Niniejsza karta charakterystyki nie stanowi gwarancji własności produktu ani specyfikacji jakościowej i nie może być podstawą do reklamacji. Podczas sporządzania karty charakterystyki wzięto pod uwagę właściwe zastosowanie produktu. Każdy użytkownik odpowiada za przestrzeganie wszystkich obowiązujących przepisów oraz ponosi pełną odpowiedzialność w przypadku innego zastosowania produktu od tego, które określił producent.

Zwroty H (wskazujące rodzaj zagrożenia) oraz akronimy klas zagrożenia i kodów kategorii **użyte w sekcji 3. Karty charakterystyki:**

H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H361d	Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.
H373	Może spowodować uszkodzenie narządów (nerki) w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia (droga pokarmowa).

Repr. 2	Działanie szkodliwe na rozrodczość, kategoria zagrożenia 2.
Acute Tox. 4	Toksyczność ostra (po połknięciu), kategoria zagrożenia 4.
STOT RE 2	Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane, kategoria zagrożenia 2

Skróty:

NDS - Najwyższe dopuszczalne stężenie na stanowisku pracy – najwyższe dopuszczalne stężenie średnie wazone, którego oddziaływanie na pracownika w ciągu 8-godzinnego czasu pracy, przez cały okres jego aktywności zawodowej, nie powinno spowodować zmian w jego stanie zdrowia oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH) ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 132 z 29 maja 2015 roku)

Data sporządzenia:	Data aktualizacji:	Strona:
18. 11.2011	18.07.2016	11 z 11

AXENOL KONCENTRAT PLYNU G12+; AXENOL PLYN DO CHŁODNIC G12+

NDSCh - Najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe – najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe ustalone jako wartość średnia, która nie powinna spowodować ujemnych zmian w stanie zdrowia pracownika oraz w stanie zdrowia jego przyszłych pokoleń, jeżeli utrzymuje się w środowisku pracy nie dłużej niż 30 minut w czasie zmiany roboczej
NDSP - wartość stężenia, która ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia pracownika nie może być w środowisku pracy przekroczona w żadnym momencie

vPvB - Substancja bardzo trwała i wykazująca bardzo dużą zdolność do bioakumulacji

PBT - Substancja trwała, wykazująca zdolność do bioakumulacji i toksyczna

DL₅₀ – Dawka śmiertelna – dawka, przy której obserwuje się zgon 50 % badanych zwierząt w określonym przedziale czasowym

CL₅₀ – Stężenie śmiertelne - stężenie, przy którym obserwuje się zgon 50 % badanych zwierząt w określonym przedziale czasowym

CE₅₀ – Stężenie efektywne – efektywne stężenie substancji powodujące reakcję na poziomie 50% maksymalnej wartości

DNEL - Poziom niepowodujący szkodliwego działania dla zdrowia człowieka - poziom narażenia na działanie substancji niepowodujący szkodliwego działania dla zdrowia człowieka

PNEC - Przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku - stężenie substancji, poniżej którego nie przewiduje się wystąpienia szkodliwych skutków dla środowiska

BCF - Współczynnik biokoncentracji (biostężenia) – stosunek stężenia substancji w organizmie do jego stężenia w wodzie w stanie równowagi

ADR- umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ang. *Agreement on Dangerous Goods by Road*)

RID – Regulamin międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych (ang. *Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail*)

IMDG – Międzynarodowy Kodeks Ładunków Niebezpiecznych (ang. *International Maritime Dangerous Goods Code*)

IATA - Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych (ang. *International Air Transport Association*)

CAS – numer przypisany substancji chemicznej w wykazie *Chemical Abstracts Service*

WE - numer referencyjny stosowany w Unii Europejskiej w celu identyfikacji substancji niebezpiecznych, w szczególności zarejestrowanych w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS – ang. *European Inventory of Existing Chemical Substances*), lub w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych ELINCS (ang. *European List of Notified Chemical Substances*), lub wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji „No-longer polymers”

Numer UN – czterocyfrowy numer rozpoznawczy materiału w wykazie materiałów niebezpiecznych ONZ, pochodzący z „Przepisów modelowych ONZ”, do którego klasyfikowany jest materiał indywidualny, mieszanina lub przedmiot

Aktualizacja: dostosowanie do wymogów rozporządzenia nr 2015/830, zmiany aktów prawnych w sekcji 15